

KORT OCH BLANDAT

volym 8

Optimister och andra

Ibland möter jag människor som verkar vara obotliga optimister. Vad som än händer dem och hur konstigt livet än betar sig, så tror de att allt ska leda till något gott. Dessa människor tror ofta på någonting större och högre än de själva – men de är inte alltid kristna. De kan ha någon sorts ödestro eller tro på änglar, andevarelser eller någon obestämbar högre makt.

Det är mycket som vi kan sätta vår tilltro till – och tron i sig kan förflytta berg. Tron är en kraft som verkar, vad man än väljer att tro på. Väljer man att tro på det negativa så är det oftast det man först ser och kanske även får ...

”Det händer aldrig mig nåt bra”, kan det slinka ur en och annan med bitter uppsyn. ”Alla andra lyckas med både det ena och det andra – men inte jag. Och kommer influensan så kan du vara säker på att jag är bland de första som får den!”

Om man då försöker peka på att personen är fullt rörlig och har alla sinnen i behåll; att hon eller han har vänner som bryr sig om; att de borde se på allt det fina i dess närhet istället för att leta bristerna – så kanske de fryser föraktfullt med en blick som säger; ”Du fattar ju ingenting!”

”Att brottas med de svåra frågorna” är ett uttryck som sägs ibland. Ett liv kan innehålla många brottningsmatcher och det är väl få som är så svåra att gå vinnande ur som just dessa ”svåra frågor”.

”Sluta fundera så mycket” kan någon i all välmening säga. ”Javisst, men var är avknappen? Eller pausknappen åtminstone ...”

Jag kan ha svårt att hitta dessa knappar men på andra verkar de finnas – och jag kan bli lite avundsjuk. Livet verkar så lekande lätt och bekymmersfritt. Kanhända är det bara en fasad?

Mitt livs största brottningsmatcher har nog varit med Gud själv. Jag har velat ha garantier på att inget ont kommer att hända dem jag älskar eller mig själv. Jag vill vara trygg – men jag

kan inte bli det på mina egna villkor. Däremot kan jag bli så trygg i Gud att jag bara VET att Han bär mig GENOM allt. Men jag kan inte fixa något privat avtal där Han bär mig FÖRBI alla svårigheter och all smärta.

Men skulle jag föredra ett sådant avtal - egentligen! Är det inte så - att det många gånger är just motgångarna som gör en starkare!?

Det finns mycket som vi kan försäkra oss mot så att vi kan ekonomisk ersättning om något händer. Det är bra att vi kan försäkra våra ägodelar mot vattenskador, brand, stöld och annat. Jag hade aldrig klarat av att betala två vattenskador under samma år om jag inte haft en försäkring.

Men många gånger minskar vår tillit till Gud i samma takt som beroendet av ett försäkringssystem ökar. Jag menar inte att vi ska vara dumdristiga utan snarare att det ena inte behöver utesluta det andra. Frestelsen kan vara stor att lockas att skriva på det ena papperet efter det andra för att vara riktigt på den säkra sidan - men det tycks mig som om det inte finns så många "säkra sidor"! Dessutom kan det finnas en del finstilt i försäkringsavtalet som inte gäller för den situation som man hamnat i!

Att få nya vänner

Innan jag flyttade tillbaka till Skellefteå i maj 2002 (efter att ha bott i Uppsala i 14 år) sökte jag jobb genom Telefonarbetsförmedlingen.

"Ska du verkligen flytta till Skellefteå?" rösten lät som från en yngre man, "Det är väldigt svårt att komma in i någon gemenskap där om man kommer utifrån!"

"Jaha, sa jag. Tror du det?"

"Ja, de håller sig i sina små grupper och släpper inte in nån."

"Jamen", sa jag. "Jag är uppvuxen där. Men jag har förvisso varit borta många år ..."

"Då får jag önska dig lycka till", sa han utan övertygelse. "Du kanske lyckas."

Hur gick det då? Efter nära tre år så måste jag tråkigt nog ge honom rätt! Visst hade jag mött människor som jag aldrig skulle ha träffat om jag inte kommit hit. Men att få ett umgänge var inte lätt. Och med umgänge menar jag några utanför familjen som man träffar något så när regelbundet. Där man fattas om man inte längre kommer eller hör av sig ...

Kanske umgås inte folk på samma sätt längre som de gjorde förr. Men om man står utanför så tror man att andra har det man inte har själv och det i överflöd. Fast det stämmer inte alltid.

Hur det än förhåller sig och var vi än bor – så önskar jag vi kan hjälpas åt att göra skillnad på det här området! (*Detta är skrivet långt innan alla corona-restriktioner.*) Det finns så många mysiga människor som man missar när man bara umgås med samma personer hela tiden. Jag menar inte att dina eller mina vänner är omysiga – men det ena behöver inte utesluta det andra. Att vidga sina kretsar berikar! Den ena vänskapen är inte den andra lik och varje vänskapsförhållande är en ny konstellation med nya infallsvinklar och nya sätt att berika varandra och se på sin omvärld.

Det kan vara bekvämt och tryggt att röra sig i inrutade och vanda sammanhang men livet tappar mycket av sin färgskala på det viset. Det är bra att bryta sina snäva cirklar (om man har sådana) och sträcka sig ut till fler. Vi kan göra skillnad för både oss själva och för andra som behöver det vi har!

Men tänk om de man sträcker sig ut till inte är intresserad då? Tänk om man dimper ner vid ett bord vid kyrkkaffet eller personalfesten och de som sitter där bara blänger surt på en?!

Sånt kan hända men om man frågar först om det går bra att sitta där, så får de väl skylla sig själva om de svarar Ja!

Ett bra tips är att skicka upp en liten bön i början på dagen: *"Herre, du vet hur dagen ser ut och du vet att jag idag vill vara till välsignelse för någon annan. Led mig rätt och ge mig den vishet jag behöver, för var och en som jag kommer i kontakt med. I Jesu namn, Amen!"*

Att samtala eller slippa lyssna

Under ett par gånger, när radioprogrammen spelades in, hade jag besök i studion. Att höra min egen röst var jag van vid – men nu blev jag varse hur ofta jag hummar och kortkommenterar när jag lyssnar till någon annan. Jag hade inte tidigare tänkt på att jag låter så mycket.

Jag vill vara närvarande och engagerad i mitt lyssnande och tycker det är jobbigt att prata med någon som sitter helt tyst, utan något bekräftade mummel; inget "jaha", "nä vad säger du". "vad gjorde hon sa du?" "Men så roligt!" "Usch så tråkigt!"

Vi låter ofta när vi lyssnar. Åtminstone vi kvinnor. Och vi grimaserar – eller, med bättre ord, vi har ett rikt kroppsspråk. I ansiktsuttryck kan vi visa medkänsla, intresse, förvåning, upprördhet, överraskning eller rynka det lilla bekymmervecket i pannan. Jag vet inte om jag skulle vilja prata länge med nån som satt som en staty. Jag skulle känna mig obehaglig till

mods. Samma känsla skulle jag få om kroppsspråket var motsägelsefullt – om munnen säger: "Fortsätt du, jag lyssnar" men kroppen säger: "Ska jag verkligen måsta stå ut med det här!" Eller om man börjar prata med någon som tar upp tidningen och börjar bläddra i den.

Att ge den andre sin odelade uppmärksamhet vid ett samtal är en fin vana. Men för att kunna göra det måste man också säga ifrån när man inte har tid att lyssna. Det är också en artighet och omtanke. Det är bättre att säga att tillfället är illa valt än att lyssna halvt och ointresserat – ja kanske till och med lite irriterat.

Men det handlar också om syftet med det som sägs och behovet av att säga det. Jag förmodar att även du kommit i kontakt med personer som egentligen inte har något behov att just du lyssnar – de har bara behov av att lasta av sig en massa ord och du råkade vara den som blev överröst med dem. Ord som varken kräver svar eller engagemang. Såna personer är det tröttsamt att lyssna på. Ibland orkar man – men inte alltid.

Visst har det hänt att jag haft ett behov av att prata mig fri från något som tyngt alltför mycket. Jag har ältat till mina näras plåga och lessnad. Att "prata ut" kan vara en del i en läkande process men ältandet är det sällan.

Såna gånger tror jag att man gör den andre en bättre tjänst med att säga som det är, än att sitta irriterad och försöka tänka på annat medan ältandet pågår. Säg till exempel:

"Jag förstår ditt behov av att prata om det här men eftersom det hela tiden handlar om samma sak, så är jag väldigt trött på att lyssna. Tror du inte att det är dags att du lämnar det här bakom dig och går vidare – i dagsläget finns det ju i alla fall inga svar att få!"

Jag var i en sån här situation en gång och en väninna sa åt mig på skarpen. Hon tillhör inte den smidigaste sorten så jag tog först illa vid mig. Men hur klumpig hon än var, så hade hon rätt. Det kanske inte var så många andra som "hade hjärta" att säga åt mig.

Det kan vara enklare för den som lyssnar att stå ut, istället för att konfrontera och kanske hamna i konflikt. Rädslan att inte sära har hindrat många från att bli den hjälp som en medmänniska verkligen behöver. (Detsamma gäller i betydligt fler sammanhang än det här.)

Ibland är vi så upptagna med våra egna tankar och ordflöden att vi skulle må bättre av att vara tysta och lyssna. Det kan vara någon som behöver oss, någon som ropar vårt namn, men vi är så upptagna med oss själva att vi missar det.

Jag nonchalerar inte de jobbiga perioderna – men jag anar att många stannar där längre än de borde.

Något som är beprövat och rekommenderat under besvärliga tider, är att skriva av sig. En av fördelarna med detta är att kunna gå tillbaka till det man skrivit och se hur något förändrats.

Men det är inte alltid att man själv upptäcker förändringen. Det är som med allt annat växande – det är sällan det syns när det sker.